

TORONYIRÁNY

XIX. 1.

2025. január 5.

SZEGEDI KATOLIKUS ÉRTESETŐ A GLATTFELDER ALAPÍTVÁNY GONDOZÁSÁBAN

Karácsonyt követő II. vasárnap Január 6. Urunk megjelenése (Vízkereszt)

Nem szabad szem elől tévesztenünk, hogy a szentírási történetek elsősorban mindig kinyilatkoztatott örök igazságok hordozói. Egyrészt elmondják azt, hogy Isten mit tett a múltban az ember üdvössége érdekében, másrészt jelképezik azt, amit mindenkor tenni akar kegyelmi beavatkozásával. A kinyilatkoztatott igazság itt is az, hogy Jézussal megjelent az Isten országa és Isten mind külső eseményekkel, mind belső kegyelmi megvilágosítással vezeti feléje az embereket. Jézus majd így fogalmazza meg ezt az igazságot: „Senki sem jöhet hozzám, csak akit az Atya vonz” (Jn 6,44). Aki meghallotta a hívó szót, az vegye megtiszteltetésnek és kövesse kitartóan. Példájával másokat is arra fog indítani, hogy nyomába szegődjenek. De ne tévessze szem elől, hogy a hit útja minden természetfölötti világosság mellett keresztút marad. Számolni kell nehézségekkel, megtévesztéssel, rosszakarattal. Aki azonban mindvégig hűségese, az eléri célját.

Gál Ferenc

Az Imaapostolság szándéka

Az *oktatásban való részvétel jogáért*. Imádkozunk, hogy az elvándorló, a menekült és a háborútól szenvedő embereknek mindig biztosítva legyen a joguk az oktatáshoz, amely szükséges ahhoz, hogy egy jobb világot építhessünk.

A szentmise olvasmányai

- Sír 24,1-4.12-16** Isten jelen van a teremtett világban és a történelemben is.
- Ef 1,3-6. 15-18** Isten azért teremtett bennünket, hogy Jézus Krisztus által fogadott gyermekei legyünk.
- Jn 1,1-18** Betlehemben az Ige testté lett és közöttünk lakott: Máriától megszületve magára vette emberi természetünket, életünket.

A szentmise olvasmányai Vízkeresztkor

- Lz 60,1-6** A Megváltó születésével felragyog a világosság minden nemzet számára.
- Ef 3,2-3a 5-6** Jézus Krisztusban a pogányok is társörökösei Isten ígéreteinek.
- Mt 2,1-12.** Keletről bölcsek érkeztek Jeruzsálembe, majd Betlehembe, hogy tiszteletüket fejezzék ki és ajándékot adjanak az újszülött gyermeknek.

A napkeleti bölcsek

Heródes kegyetlenségét jól ismerjük Josephus Flavius leírásából (Zsidó régiségek 14-17, és A zsidó háború 1. fej.) Mivel minden lehetséges trónkövetelőt, még saját fiait is eltette láb alól, az egész Jeruzsálem megremeg a hír hallatára, hogy idegenek újszülött királyt keresnek Heródes székvárosában. A bölcsek kérdését így is lehet fordítani: Hol van a zsidók született királya? Eszerint Jézus születés jogán király, míg Heródes csupán bitorló, aki ármánykodással szerezte meg azt a trónt, amely nem illeti meg. Ha a kérdést így fordítjuk, akkor méginkább érthető Heródes dühe. Főpap csak egy volt, de sok letett főpap még életben volt és befolyással bírt. Ezért beszél a szöveg „főpapokról”. Az „írástudók” külön társadalmi réteget alkottak. Ezdrás idejétől alakultak ki. Feladatuk volt a Tóra magyarázata és alkalmazása a mindennapi életre. Kiképzésükhöz tartozott a hittudomány, a joggyakorlat és a bölcelet. Mint bírók a főtanácsnak is tagjai voltak. Legtöbbjük a farizeus „párthoz” tartozott. Az Újszövetségben legtöbbször együtt szerepelnek a farizeusokkal Jézus ellenfelei között. A főpapok Heródes kérdésre prófétaival idézettel válaszolnak, de az idézet nem követi hűen sem a hagyományos héber szöveget (TM) sem a görög fordítást (LXX). Tulajdonképpen Mikeást idézi (5,1,3), de beleolvastja a 2Sám 5,2-t is. Mikeás a Kr. e. VIII. század négy nagy prófétája közül az utolsó.

Arról jövendöl, hogy a Messiás király Juda altörzsből, Efratából fog származni. Mivel Efrata altörzs székhelye Betlehem volt, idővel a két név egyet jelentett. A főpapok kijelentése is azt mutatja, hogy Jézus korában már ebben a Messiás születési helyének megjövendölését látták. Heródes megtudakolja a csillag megjelenésének idejét, s ezzel Máté már előrevetíti a következő szakasz témáját, a gyermekek megölését. A bölcsek Betlehemből egy „házban” találják meg Jézust, de az evangélista semmi közelebbit nem mond a születés helyéről. A bölcsek „leborulva” köszöntik a kis gyermeket. A szöveg a görög „proszküneo” igét használja, ami az isteneknek és az istenített uralkodóknak kijáró hódolat volt. Nagy Sándor volt az első európai uralkodó († Kr.e. 323), aki keleti hadjárata idején bevezette udvarában a leborulást, a „proszkúnésizist”. A bölcsek mindenben királynak és Istennek kijáró tisztelettel hódolnak Jézus előtt. De Máté könyvének természete szerint ebben már benne van az egyház hite is. A bölcsek ajándékaiban utalást fedezhetünk fel ószövetségi helyekre: Zsolt 72,10-11.15 és Iz 60,6. Királynak kijáró keleti ajándékokról van szó. A tömjén az istentiszteletben is szerepelt. Az egyházatyák szerették lelki értelemben venni a három ajándékot (Ireneusz, Adv. haer. 3,9.2; Origenész, Contra Celsum 1,60). Liturgiánk is ezt követi: a szeretet aranya, az ima tömjénje és a hit mirhája. Szakaszunk végén ismét szerepel a Mátéra jellemző álom-motívum: a bölcsek is álomban kapják az intést. Mivel nem ismerjük pontosan hazájukat, fölösleges találgatni hazafelé vezető útjukat. Mindenesetre „más út” volt, mint amelyen jöttek. A Szentírásban Isten máskor is ad olyan parancsot, hogy a próféta feladata végeztével más úton térjen haza, pl. 1Kir 13,9. Valószínű, hogy ez a küldetés céljának végleges voltát fejezte ki. Itt világos a második cél is: elkerülni Heródest. Tulajdonképpen Máté evangéliumának minden fontos témája szerepel dióhéjban már a gyermekség történetében is. A napkeleti bölcsek hódolata is Jézus királyi méltóságát fejezi ki. Jézus az Ószövetségben megjövendölt Messiás-király. Máté azt is kiemeli, hogy Jézus első hódolóit pogányok voltak. Izraelnek tudomására jut az új király születése, de a vezetőség közömbös marad. Az evangéliumban többször visszatér a téma: a pogányok hite és Izrael hitetlensége szembeállítva. Lukácsnál – aki a szegények evangélistája – a szegény betlehemi pásztorok az első hódolók: zsidók voltak ugyan, de a társadalom peremén álltak. A bölcsek hódolata már előrevetíti az egyház egyetemes küldetését. Jól értelmezte ezt a teológiai mondanivalót a népies egyházművészet, amikor a „háromkirályokat” különféle borszínnel ábrázolta: az egyetemes emberiség fejezi ki hódolatát a betlehemi jászol előtt. A bölcsektől azt is megtanulhatjuk, hogy hol kell keresni Jézust. Amíg a királyi palotában keresik, nem akadnak rá. De amikor elszakadnak a földi tündökléstől, ismét felragyog számukra Isten vezérlő csillaga és célba találunk. Aki elindul Isten útján, az engedje magát vezetni, de figyelnie kell az útmutató jelekre. Sőt arra is készen kell lenni, hogy lemondjunk eredeti elgondolásunkról és más úton folytassuk a keresést. A főpapok szerepe is jellemző: közvetítik a hiteles ószövetségi jövendölést és helyesen is értelmezik, de maguk nem követik. Másokat útba igazítanak, de maguk nem lépnek rá az útra. Jézus éppen ezt veti később szemükre (23,3). Izrael megmutatta a Messiáshoz vezető utat, de maga nem követte. Heródes kétszínű játéka is jóra fordul, mert segít a bölcseken, de titkos célját nem éri el. Isten az öt szeretőknek mindent javukra fordít (Róm 8,28). Megfigyelhetjük, hogy a gyermek Jézus körül nincsenek semleges szereplők: itt mindenkinek döntenie kell, mellette van, vagy ellene. A döntés ismétlődik a világ végéig: vagy a tudatos hit vonalán, vagy a lelkiismeret erkölcsi felhívásaiban.

Jakubinyi György

Nem leszek ideges! (33.)

Második rész

Az ideges vérmérséklet

Jöjjetek hozzám mindnyájan, kik fáradoztok és terhelve vagytok és én megnyihílek titeket... és nyugalmat találtok lelketeknek. (Mt 11,28-29)

Ideges, kényszeres állapotok

2. Kényszer

A melankolikus vérmérsékletének képzelgéseit követi, úgy érzi, hogy üldözik, míg a kolerikus eltorzítja a tényeket és folytonos szemrehányásaival válik túrhetetlenné. A szangvinikus kevésbé ártalmas, mert félelemképzetei inkább saját egészsége és anyagi javai körül forognak. A vallásos beállítottságúak közül vannak, akik kényszeres gyónásra válnak hajlamosakká. Mind a melankolikus, mind a kolerikus gyakran konokságba, ellenszegülésbe, rágalmazásba, s mások üldözésébe esik.

Az ideges embernek nagyfokú depressziók idején nincs ereje ahhoz, hogy mindig újból fellépő elképzeléseit, félelemképzeteit elhárítsa, s egyéb képzetekkel nyomja el, így a betegség, a bűn, az isteni büntetés különböző kényszerképzeteinek válik prédájává. Vannak, akikben a prédikációk ébresztenek kényszerképzeteket; ahány bűnről hallanak, azt mind a magukénak képzelik. Mások az újsághírek olvasása kapcsán a leghetlenebb gondolatokat társítják. Az élet minden esetleges gondja kényszerképzeteket idéz fel bennük.

A közönséges kételytől a kényszeres kétely abban különbözik, hogy makacsul mindig visszatér, rögzítődik és heves félelmi izgalmat okoz. Míg az előbbi józan magyarázat és rábeszélés után megszűnik, a kényszeres kétely konokul visszatér, kényszeres töprengésre, s aggályoskodásra vezet a lelkiismereti kérdésekre vonatkozólag. A töprengés a kétely feloldását akarja célozni, valójában azonban csak fokozza a félelem izgalmát, megzavarja az értelmet és kifárasztja a lelket, anélkül, hogy célt érne vele. A kényszeres kételyt sohasem oldja fel a töprengés, hiszen izgatón hat és felkorbácsolja a képzelőerőt és minden esetben hamisan állítja be azt a helyzetet, amelyből a kétely fakad. Ezt csak a kívülálló ember tekintélye oldhatja meg. Biztonságot csak a gyóntató ítélete adhat, amelyet az ideges embernek vakon el kell fogadnia. Minden erejével azon kell lennie, hogy tudjon engedelmeskedni lelki vezetőjének, ha le akarja küzdeni kételyét.

Különösen ideges melankolikusnál gyakori az ideges, kényszeres önvád. Sokan vannak, akik erkölcsi és vallási kötelességeik terén - mert érzelmeik elhalványodnak -, langyossággal, akarathiánnyal, konoksággal vádolják magukat. Megtörténik például, hogy az ilyen nyomás alatt nem tud imádkozni az ember, nincs benne áhítat, megbánás, szeretet, Istenbe vetett bizalom, sőt ellenszenvet, gyűlöletet, hitetlenséget érez. Ha szeretni akarja szüleit, nyomban ennek ellenkezőjét érzi felébredni önmagában. A depressziós ember mindenből súlyos önvádat kovácsol. A melankolikus normális időkben is hajlik arra, hogy legjobb cselekedeteit elítélje és kishitűségével megakadályozza a lelki életben való haladását.

A tényleges hibákért túlzottan vádolja magát, s mert félelme egész kedélyvilágát izgalomba hozza, mindent olyan felfokozott nyugtalansággal él át, mintha számára nem lenne megbocsátás, mintha Isten sohasem engedhetné el hibáit.

Jelentéktelen dolgokban Isten büntetését látja és minden büntetésnek saját hibája az oka. A kényszeres vádak kényszeres kételyt és kényszeres töprengést vonnak maguk után, s ezek következtében a lelkiismeret-vizsgálat vég nélküli gyötrelmévé válik számára.

A kényszeres cselekedeteket a normális ember nagy indulatában, például a hirtelen harag állapotában követi el. Az ideges embernél ezek könnyebben, mindenekelőtt nagyfokú félelemből állnak elő. Az ilyen cselekedetek könnyen felismerhetők; behatöbb vizsgálatot követelnek azok az ideges kényszeres cselekedetek, amelyek rejtett lelkiállapotokból folynak, s csak logika útján, éppen ezekből az állapotokból lehet levezetni őket. Ezekhez tartoznak a kényszeres gátlások. A kényszeres gátlások hatása alatt például nem tud járni, állni, írni, vagy beszélni az ideges ember. Vannak egyesek, akik bizonyos szavakat, a konzekráció, a feloldozás formuláját, a mise vagy a breviárium szövegét nem tudják kimondani; mások, egyáltalán nem tudnak beszélni, hangjuk magasabb állású személyekkel szemben, fontos pillanatokban, az orvosnál, a gyóntatószékben, vagy vizsgán teljesen elakad. Egyetlen szót sem tudnak kinyögni.

Így a különböző bűnök és bűncselekmények is visszavezethetők rejtett, kényszeres állapotokra; a saját vagy mások élete ellen, a tulajdon ellen elkövetett bűnök, felebaráti szeretet súlyos sérelmei, ellenszegülés és dac. Gyakran kontraszthatásokról van szó. A túl szigorúan kezelt gyermekek később az öntudatuk alatt tárolt kedvetlenségi élmények hatása alatt ösztönszerűen és kényszeresen lázadnak fel mindenfajta tekintéllyel szemben. Az ilyen kényszeres bűnök a különböző erejű érzelmi impulzusokból fakadnak, s egyébként erkölcsi érzéssel bíró és erkölcsösen nevelt embereknél nagy akaraterővel leküzdhetők, különösen akkor, ha a becsületérzés eleven és sértetlen bennük.

Legnehezebben felismerhetők a szexuális kényszeres cselekedetek, s mivel a szexuális idegapparátus izmaival együtt messzemenő önállósággal bír, s az akaratnak nem minden esetben van alávetve, a belső gyengeségre visszavezethető és időszakosan fellépő bűnök csak ritkán leküzdhetők. Meg kell itt különböztetnünk a mások kapcsán történő cselekményeket, amelyeknél a becsület- és szégyenérzet siet az akarat segítségére, azoktól, amelyek titokban, s magán az egyénen folynak le. Ez utóbbiak az egyébként erkölcsösen beállított ideges és kényszeres depresszióban szenvedő embereknél mindig a legenyhébben ítélandók meg.

3. Gyógyulás

Az ideges kényszeres bajok gyógyítása nagyon nehéz és sok időbe kerül. Nem mindenki tud segíteni; de minden fáradságot megkönnyít az a gondolat, hogy a legszerencsétlenebb embereken akarunk segíteni, akiket oly kevesen értenek meg és akiket olyan sokan félreértenek. Mindenkinél, aki hivatásosan foglalkozik a lelkekkel, s akinek lelki betegekkel van dolga, meg kell legalább ismernie a kényszeres állapotok leküzdésének módjait, nehogy hibás kezeléssel ártson ott, ahol segíteni kellene. A kezeléshez mindenekelőtt annak a megfelelő időpontnak megtalálása vagy előidézése szükséges, amikor a beteg ember aránylag nyugodt. Minden ideges izgalmi állapot időszakos; árad és apad. Az ideges ember az izgalom állapotában nem tud logikusan gondolkodni, nem tud tanácsot elfogadni. A megbeszéléshez meg kell várni a nyugalom időszakát, vagy megfelelő kezeléssel elő kell idézni azt, hogy azután az értelem gondolkodni tudjon, s az akarat legyen az úr a házban. A megbeszélés helyének, módjának, hangjának is a beteg nyugalomát kell alátámasztania. Az ilyen embert megfelelő egyéni lelkigyakorlaton kell kezelésbe venni, vagy ha másképp nem megy, a rendes gyónási időn kívül kell fogadni őt.

(Folyt. köv.)

Josef Massmann

Vasárnapi jegyzet

A tiszta nő példája (1.)

Félelmek, gondok miatt panaszkodik legtöbbször a modern kor embere. Így volt korábban is. A Biblia és a szentek élete sem nélkülözi ezt a sajátságos lélekállapot-leírást, tanúsítást, nem véletlenül hangzott el az Úr ajkáról: „Ne féljetek”. A mártírság kérdésében különösen figyelemreméltó, mit jelentett az a bátorság, amely annyi vértanút adott minden idők egyházának. Korunk teológusa, *Hermann Ehmann* amikor a félelemről medítál, így vélekedik: „A félelmek és a gondok kétségtelenül a legerősebb gondolataink és érzéseink közé tartoznak. De még erősebb a hit és a bizalom, amelyről a Szentírás sok története szól – nem elméletileg, hanem nagyon praktikusán, életteli gyakorlatiassággal, mert a Bibliában mindig az emberről van szó, emberi tapasztalatokról, melyekben a menny érinti a földet.” Ha tehát bátorságról beszélünk, a bizalommal kell kezdenünk, melyet hit szó át. Keresztény lélektani elemzések az ember legbensőbb titkainak kutatásai a fényt abban az összefüggésben találják meg a személyiség mélyén, amely *Anselm Grün* modern teológiai értelmezésében a „sérthetetlen méltóság” pecsétjével van ellátva, melyet senki el nem vehet: „Az emberek, akik fenyegetnek, nem olyan hatalmasok, ahogyan mutatják. Egy angyal áll melletted, és kitarja védelmező szárnyát (...) Senki, aki ítéletet mond feletted, semmilyen erőszaktevő, senki, aki fenyeget, szidalmaz, nem veheti el méltóságodat”. Tisztaság ez, melyet semmi el nem homályosíthat, szentség, amelytől senki meg nem foszthat. A mai időben, amikor úr a bizalmatlanság, az igazi vallási tapasztalatok, a szeretet hiánya, nem könnyű bizni, hinni, tiszta ügyekért bátran kiállni. A hitbeli tudatlanság, a tapasztalat gyöngesége megakadályozza, hogy érzelmileg is érintsük azokat a dimenziókat, amelyek tudatalattinkban teremtettségünk révén kezdettől (!) bennünk vannak. Csoda-e hát, ha sokaknak idegenek a hitben bátorságot tanúsító, jóllehet ismertek mai vértanúk is. Túlságosan csekély értéke lett az emberi méltóságnak, a fogalmat elavultnak tartják...

Római élmény lett hittapasztalattá, amikor vándorok kereső vágyával mártírok emlékhelyeit keresve nagyon fiatal vértanú templomában imádkozhattam. „Isten bízott benn, amikor az emberek még nem” – írta róla a „közel-kortárs” milánói püspök, Szent Ambrus. Ágnesről van szó, akit *Inezként* is ismernek. 304 körül végeztette ki a római prefektus. Legendája archetipikus, egy fiatal lány bátorságát példázza abból a korból, amikor még közeli idejű volt a krisztusi életüzenet: a szentírási magatartás, mint forrás csak akkor hatékony, ha a követők tudják és érzik, hit és bizalom sohasem „kelthető kizárólag önerőből”. Persze mindmáig alaptétel ez.

Ágnes tisztát, szemérmest jelent. És – bárányt, az agnus szó nyomán. A szent tisztelete elterjedt az anglikán és az amerikai evangélikus egyházban is.

„Piazza Navona, éjszaka a padon...” idézem *Salvatore Quasimodo* sorát egyik híres verséből, s mellé társíthatom az őskeresztény idők *Prudentiusát*. A XX. századi olasz poéta az utolsó római volt stílusban, szellemben –, az őskeresztény Hispániából jött Rómába, hogy szentek sírjait látogassa. Míg összekötöm a padon ülve az égbolt csillagait, annak az emlékezés-nyugalomnak leszek legszabadabb polgára, amely Róma szelleméből következik, és már alig van védelmezője.

Ők képviselték – akkor a római szellemiséget, a vértanúk, a keresztény eljegyzettség megszállottjai. Azok a jellemeik, akiknél az életkor sem volt érzékelhető: bátorságuk a hit csodája lett...

Idézem *Ambrosio* – Szent Ambrus verssorait is a Navona csillaglepte padján, és sétálgatva Szent Ágnes templomának széles-öblös lépcsője alatt: „Ágnes, boldog szűz, e napon / született, mikor szellemét / szent vérével öntözte meg / s úgy küldte vissza ég felé... / Azt hinnéd, nászra vezetik... / különös nászkinckeket visz ő / s szív-vére lesz a hozomány.”

Egészen közelben a négy folyó szökőkútja suhogtatja vizét, s néhány „vándor-festő” próbálja fehér lapra satírozni a fényváltásokat. Bennem a „szent poézis” *Berzenyitől* származó fogalma tartalmazott meg, himnuszok ősi világa a Via Appia, a Via Nomentana, meg a Navona deciusi legenda-hagyományának nyomán, amelyek „írva vannak” vértanú Ágnes szűzről.

Nem volt nehéz hajnalig maradni Róma (vagy talán a világvárosok) legszebb terén, *Quasimodo* verse nyomán néhány percre visszacsalni a gyerekkor éveit.

† Tóth Sándor

hírek információk

Az ÁGOTA Karácsonyon színvonalas műsorral, finom vacsorával és persze ajándékokkal lepte meg fiataljait az ÁGOTA Közösség. A rendezvénynek a Szent Gellért Fórum adott otthont, ahová mintegy 1000 gyermekvédelmi gondoskodásban élő fiatal érkezett. Az ünnepségen beszédet mondott Fülöp Attila gondoskodáspolitikáért felelős államtitkár, Kiss-Rigó László püspök, Hatala József, a Nemzeti Bünmegelőzési Tanács elnöke, és Kothencz János, az ÁGOTA Közösség vezetője. A gyermekek az adventi időszak kezdetén levélben fogalmazták meg, hogy milyen ajándékokra vágnak. Az ÁGOTA Közösségnek és a mintegy 60 támogatójának köszönhetően mind az 1000 gyermek vágya teljesíthető.

A liturgikus naptár szerint a farsangi időszak az idei évben Vízkeresztől (január 6.) március 4-ig, Hamvazószerda előtti keddig tart.

A Székesegyházban január 6-án, Vízkereszt ünnepén 18 órakor Kondé Lajos pasztorális helynök, plébános celebrál ünnepi szentmisét, mely keretében kerül sor a vízszentelés szertartására, és a jubileumi szentév szimbolikus kapujának a megnyitására. Aznap reggel 7 órakor is lesz szentmise Dómban.

A magyar történelem egyik legnagyobb hadikatasztrófája, a doni áttörés 82. évfordulója alkalmából a 2. magyar hadsereg százezer elhunyt katonájáért és a háborúk áldozataiért január 11-én, szombaton 11 órakor szentmise és ökumenikus megemlékezés lesz a jezsuiták Szent József templomában a Szegedi Bajtársi Klub szervezésében.

A Gál Ferenc Egyetem szegedi Teológiai Kara január 15-én 14 órakor nyílt napon várja a hitéleti és az Egyetem világi, szegedi kihelyezett képzései iránt érdeklődőket. A Szeged, Dóm tér 6. szám alatti épületben az érettségizetteket, vagy érettségire készülőköt tájékoztatják a teológia, a katekéta-lelképásztori munkatárs és a hittanár szakokról, a felvételi követelményeiről. A diplomások számára mesterszakokként választhatók a hittanár-nevelőtanár, a keresztény egyház- és művelődéstörténet, a pasztorális tanácsadás és szervezetfejlesztés szakok, valamint különböző szakirányú továbbképzések. A nyílt napra regisztrálni a GFE honlapján lehet.

A Szeged-Belvárosi Plébánia közössége 2025-ben is szeretettel várja a kisgyermekes családokat vidám ovismisére a Katolikus Házba (Szeged, Dugonics tér 12.). A következő ovismise időpontja január 19-én, vasárnap 16 órakor lesz.

A Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa (MEÖT) az idei évben január 19-26. között szervezi meg az Ökumenikus Imahetet az egységért, melynek alap gondolata: „Hiszed-e ezt?” (Jn 11,26). Az ünnepélyes nyitó istentiszteletet január 19-én, vasárnap 18 órakor tartják a magyarországi keresztény egyházak vezetőinek részvételével Budapesten a Deák téri evangélikus templomban. Az imahét szegedi megnyitója január 20-án, hétfőn 18 órakor lesz a Székesegyházban. Az Ökumenikus Imahét részletes szegedi programját a jövő heti számunkban közöljük.

Kiadja a Glattfelder Alapítvány

Felelős kiadó és szerkesztő: Kiss-Rigó László
 Állandó munkatárs: Bábszki Zoltán, Borz Gergely,
 Cserny Szilvia, Karsai Örs,
 † Tóth Sándor
 Címünk: 6720 Szeged, Aradi vértanúk tere 2.

Ferenc pápa üzenete a béke 58. világnapjára (2.)

Engedd el adósságainkat, add nekünk a te békédet!

II. Kulturális változás: mindannyian adósok vagyunk

5. A jubileumi esemény számos változtatásra hív bennünket, hogy megszüntessük a mai igazságtalan és egyenlőtlen helyzetet. A szentév emlékeztet bennünket arra, hogy a föld javainak nem néhány kiváltságos embernek a javát, hanem mindenkinek a javát kell szolgálniuk. Hasznos lehet felidézni, amit Cezáreai Szent Bazil írt: „Mi az, ami a tiéd? Honnan vetted, amit az életedbe hoztál? [...] Nemde meztelenül jöttél ki az anyaméhből? Nem meztelenül térsz vissza a földre? Honnan vannak jelenlegi javaid? Ha a sorsra hivatkozol, istentelen vagy, nem ismered a Teremtőt, és nem vagy hálás az iránt, aki ezeket a javakat adta.” Amikor a hála elmarad, az ember már nem ismeri fel Isten ajándékait. Végtelen irgalmasságában azonban az Úr nem hagyja magára az ellene vétkező embert: inkább megerősíti az élet ajándékát az üdvös megbocsátással, melyet Jézus Krisztus által mindenkinek felkínál. Ezért, amikor Jézus a Miatyánkot tanítja, arra biztat, hogy ezt kérjük Istentől: „Engedd el adósságainkat” (Mt 6,12).

6. Ha az ember figyelmen kívül hagyja az Atyával való kapcsolatát, akkor azt a gondolatot kezdi dédelgetni magában, hogy a másokkal való kapcsolatát a kizsákmányolás logikája irányíthatja, mely szerint a legerősebbek jogot formálhatnak arra, hogy uralkodhassanak a leggyengébbek felett. Ahogy Jézus korában az elit a legszegényebbek szenvedéséből húzott hasznot, úgy ma, a kölcsönös függőségben élő globális faluban a nemzetközi rendszer – ha nem a szolidaritás és az egymásrautaltság logikája táplálja – korrupció által súlyosbított igazságtalanságokat szül, melyek behálózják a szegény országokat. Az adósokat kizsákmányoló logika jól összefoglalja a jelenlegi „adósságválságot” is, mely számos országot sújt, különösen a föld déli felén.

7. Fáradhatatlanul ismétlem: a külső adósság az uralkodás eszközévé vált, melyen keresztül egyes kormányok és a leggazdagabb országok magán pénzügyi intézményei gátlástalanul kizsákmányolják a legszegényebb országok emberi és természeti erőforrásait, csak hogy kielégítsék saját piacaik igényeit. Ezt tetézi, hogy számos, nemzetközi adósságoktól már amúgy is megterhelt nép arra kényszerül, hogy a fejlettebb országok ökológiai adósságának terhet is viselje. Az ökológiai adósság és a külső adósság ugyanannak az éremnek, a kizsákmányolás adósságválságban kicsúcsosodó logikájának két oldala. A jubileumi évre való tekintettel arra kérem a nemzetközi közösséget, hogy tegyen lépéseket a külső adósság elengedése érdekében, elismerve az északi és déli országok közötti ökológiai adósság létezését. Ez szolidaritásra, de mindenekelőtt igazságosságra szóló felhívás.

8. Akkor fog bekövetkezni az a kulturális és strukturális változás, amely képes leküzdeni ezt a válságot, amikor végre felismerjük, hogy mindannyian az Atya gyermekei vagyunk, és megvalljuk előtte, hogy mindannyian adósok vagyunk, de mindannyiunknak szükségünk is van egymásra, a közös és különböző fokú felelősség logikája szerint. Ekkor felfedezzük majd „egyszer s mindenkorra, hogy szükségünk van egymásra és tartozunk egymásnak”.

(Folyt. köv.)